

דף מקורות

ספר ויקרא כ"א-כ"ז סיום ספר ויקרא

1. ויקרא כ"ו:

- (ג) אם בַּחֲקֹתַי תִּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם:
- (ד) וְנָתַתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַנָּה הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיֹו...:
- (יד) וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:
- (טו) וְאִם בַּחֲקֹתַי תִּמָּאֲסוּ וְאִם אֶת מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתַי לְהַפְרֹכֶם אֶת בְּרִיתִי...:
- (כז) וְאִם בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי:
- (כח) וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם בְּחֶמֶת קָרִי...:
- (לא) וְנָתַתִּי אֶת עֲרִיכֶם חֲרָבָה וְהִשְׁמֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אֶרִיחַ בְּרִיחַ נִיחָחְכֶם:
- (לב) וְהִשְׁמַתִּי אֲנִי אֶת הָאָרֶץ וְשָׂמָו עָלֶיהָ אִיְבִיכֶם הַיְשָׁבִים בָּהּ:
- (לג) וְאֹתְכֶם אֲזָרָה בַּגּוֹיִם וְהִרִיקְתִּי אַחֲרֵיכֶם חֲרָב וְהִיְתָה אֶרְצְכֶם שְׂמָמָה וְעֲרִיכֶם יִהְיוּ חֲרָבָה:
- (לד) אֲזַ תִּרְצָה הָאָרֶץ אֶת שְׂבַתְתֶּיהָ כֹּל יְמֵי הַשָּׂמָה וְאֹתָם בְּאָרֶץ אִיְבִיכֶם אֲזַ תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצַת אֶת שְׂבַתְתֶּיהָ:
- (לה) כֹּל יְמֵי הַשָּׂמָה תִּשְׁבַּת אֶת אֲשֶׁר לֹא שְׂבַתָּה בְּשְׂבַתְתֶּיכֶם בְּשְׂבַתְכֶם עָלֶיהָ:
- (לו) וְהִנְשָׂאֲרִים בְּכֶם וְהִבְאֵתִי מִרְרָ בְּלִבְכֶם בְּאֶרְצֹת אִיְבִיכֶם ...:
- (מב) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר:
- (מג) וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתִרְץ אֶת שְׂבַתְתֶּיהָ בְּהִשְׁמָה מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת עֹנֶם יַעַן וְיִעַן בְּמִשְׁפָּטִי מֵאֲסוּ וְאֶת חֲקֹתַי גָּעַלָה נַפְשָׁם:

2. רמב"ן, ויקרא כ"ו, טו:

...מה שאמר בכאן "ושממו עליה אויביכם" היא בשורה טובה מבשרת בכל הגלויות, שאין ארצנו מקבלת את אויבינו. וגם זו ראייה גדולה והבטחה לנו, כי לא תמצא בכל הישוב ארץ אשר היא טובה ורחבה ואשר הייתה נושבת מעולם, והיא חרבה כמוה, כי מאז יצאנו ממנה לא קיבלה אומה ולשון, וכולם משתדלים להושיבה ואין לאל ידם...

3. מרק טווין (מסע תענוגות לארץ הקדש, 1867):

מבין כל הארצות המכוערות שבעולם, ארץ ישראל היא האלופה. ההרים חשופים, הגבעות קרחות, העמקים הם ישימון כעור ודל צמחייה. זוהי ארץ חרבה ומקוללת, יריחו נשאהר תל הריסות כפי שהשאיר אותה יהושע בן נון. נצרת היא עיר נידחת, ירושלים עלובה וקודרת, שורצת מצורעים, נכים וחובבי בקשישים נצחיים ותושביה בלויי סחבות ומצחינים, עמוסים בזבובים ופרעושים והבעת פניהם מטומטמת.

מצאנו כאן ארץ עזובה, שאפילו הדמיון מתקשה להעניק לה תפארת חיים ומעש... ארץ ישראל יושבת בשק ואפר, כאילו מרחף עליה כישוף של קללה, ששדפה את שדותיה ואסרה את תעצומות כוחה באזיקים... ארץ ישראל שוממה היא וחסוכת-חמדה, כאילו אינה שייכת כלל לעולם הזה...

4 יחזקאל ל"ו, ד-ו:

כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לְהָרִים וְלִגְבְּעוֹת לְאִפְיָקִים וְלִגְאִיּוֹת וְלַחֲרֻבוֹת הַשָּׁמַיּוֹת וְלַעֲרִים הַנִּעֲזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז וְלִלְעָג לְשָׂאֲרֵית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב... וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתְּנוּ וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קָרְבוּ לְבֹאֹ: כִּי הִנְנִי אֲלֵיכֶם וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנִעַבְדְתֶם וְנִזְרַעְתֶּם: וְהִרְבִּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל כְּלָה וְנִשְׁבּוּ הָעָרִים וְהַחֲרֻבוֹת תִּבְנֶינָה

5 סנהדרין צח, א

ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר: "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא".

6 אגרות הראיה ג עמ' קנה:

אתחלתא דגאולה ודאי הולכת ומופיעה לפנינו... מאז התחיל הקץ המגולה להגלות מעת אשר הרי ישראל החלו לעשות ענפים ולשאת פרי לעם ישראל אשר קרבו לבוא, התחילה אתחלתא זו...

7 ויקרא כ"ח:

(ב) דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תְבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּשְׁבַתָּה הָאָרֶץ שִׁבַּת לָהּ...

(ד) וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת שִׁבַּת שְׁבַתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ שִׁבַּת לָהּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע וּכְרָמָה לֹא תִזְמַר

(ה) אֵת סִפְיָח קִצְיֹרְךָ לֹא תִקְצֹר וְאֵת עֲנְבֵי נִזְיֹרְךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שְׁבַתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ

(ו) וְהִיְתָה שִׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לֹאכְלָה לָהּ וּלְעַבְדְּךָ וּלְאִמְתְּךָ וּלְשִׁכְיֹרְךָ וּלְתוֹשֻׁבְךָ הַגֵּרִים עִמָּךְ...

(ח) וּסְפַרְתָּ לָהּ שִׁבַּע שְׁבֻתוֹת שְׁנִים שִׁבַּע שָׁנִים שִׁבַּע פְּעָמִים וְהָיוּ לָךְ יָמֵי שִׁבַּע שְׁבֻתוֹת הַשָּׁנִים תִּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה...

(י) וְקִדַּשְׁתָּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתָם דְּרוֹר בְּאָרֶץ לְכָל יִשְׁבִּיָּהּ יוֹבֵל הוּא תִהְיֶה לָכֶם וּשְׁבַתָּם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ וְאִישׁ אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ תִּשְׁבּוּ

(יא) יוֹבֵל הוּא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרְעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֵת סִפְיָחֶיךָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֵת נִזְיָיֶךָ...

(יג) בְּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תִּשְׁבּוּ אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ...

(יח) וְעִשִּׂיתֶם אֵת חֻקֵּי וְאֵת מִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אִתְּם וּשְׁבַתְתֶם עַל הָאָרֶץ לְבַטַח

(יט) וְנִתְּנָה הָאָרֶץ פְּרִיָּהּ וְאִכְלֶתֶם לְשַׁבַּע וּשְׁבַתְתֶם לְבַטַח עָלֶיךָ

(כ) וְכִי תֹאמְרוּ מֵה נֹאכַל בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרַע וְלֹא נִקְצַר וְלֹא נִבְצַר אֵת תְּבוּאָתֵנוּ

(כא) וְצִוִּיתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשׂוֹת אֵת תְּבוּאָהּ לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים...

(כג) וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמְתָּת כִּי לִי הָאָרֶץ כִּי גֵרִים וְתוֹשְׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי:

8 דברים י"א, י-יז:

כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאָרֶץ מִצְרַיִם הוּא אֲשֶׁר יִצְאָתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ כַּגֵּן הַיָּרְק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבִקְעוֹת לְמִטְר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתָּה מֵיָם: אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֶתָּה תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּהַ מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית הַשָּׁנָה:

וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֶל מְצוֹתַי ... וְנִתְּתִי מִטְר אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשָׁה וְיִצְהַרְךָ וְנִתְּתִי עֶשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלָתָּ וּשְׁבַעְתָּ: הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבְדְתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטְר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם